

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Ndob/55/2024                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 2124202139                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 26.03.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Hullová             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:2124202139.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpenej advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, Bratislava, Šoltésovej 7325/14, proti žalovanej R-I-M-I s.r.o., Bratislava, Košická 52A, IČO: 51 682 893, o zaplatenie 60,45 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Trnava, takto

### rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Mestský súd Bratislava III.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava dňa 11. júna 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu kauzálnu príslušnému na konanie v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Svoj postup odôvodnil tým, že ide o obchodnoprávny spor a žalovaná má adresu sídla v obvode Krajského súdu v Bratislave.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie sporu o príslušnosť podľa § 43 ods. 2 CSP. V odôvodnení nesúhlasu poukázal na závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Ndc/22/2023 z 24. januára 2024, ktoré riešilo regres poisťovne voči poistenému podnikateľovi s tým, že síce obaja účastníci zmluvného vzťahu sú podnikateľmi podľa § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“), avšak poisťná zmluva pre povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bola uzatvorená v zmysle § 788 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Uplatnený nárok na poistné sa netýka podnikateľskej činnosti strán sporu lebo vyplýva zo zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o PZP“), a preto nemá povahu obchodnoprávneho vzťahu. Keďže medzi stranami sporu neexistuje obchodný záväzkový vzťah, či už relatívny (§ 261 ods. 1 a 2 ObZ), absolútny (§ 261

ods. 6 ObZ), alebo fakultatívny (§ 262 ObZ) a zároveň predmetné konanie nevyplýva ani z prvej a druhej časti ObZ, ide podľa názoru Mestského súdu Bratislava III (ďalej aj „predkladajúci súd“) o občianskoprávny spor, ktorý nesúvisí s podnikateľskou činnosťou jeho účastníkov. Predmetná vec teda nepredstavuje obchodnoprávny spor (§ 22 CSP), prípadne iný spor [§ 23 písm. a), § 26 písm. a), § 27, § 28 písm. a), § 29 CSP], na ktorého prejednanie by bol kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava III. Predkladajúci súd tiež poukázal na to, že aj keby išlo o obchodnoprávnu vec (s čím však nesúhlasí), tak Okresný súd Trnava nebol oprávnený - bez predošlej námietky žalovanej o nepríslušnosti súdu - predmetný spor postúpiť, keďže podľa § 22 písm. g) CSP je Okresný súd Trnava kauzálny príslušný na konanie v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Trnave.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „NS SR“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Trnava a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Trnava nie je dôvodný.

4. Podľa ustanovenia § 22 CSP (Príslušnosť v obchodnoprávných sporoch), na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

5. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

6. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa ustanovenia § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

9. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody

- a) mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4,
- b) Okresného súdu Malacky,
- c) Okresného súdu Pezinok.

10. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy odôvodňovala tým, že so žalovanou dňa 28. februára 2020 uzatvorila Poistnú zmluvu č. 6606978270 (ďalej len „poistná zmluva“) so začiatkom poistenia dňa 28. februára 2020 a s ročným poistným plateným štvrtročne splátkami so splatnosťou v konkrétnych termínoch. Predmetná poistná zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a

zmluvné strany si nedohodli splatnosť celého ročného poistného nezaplatením niektorej splátky, v dôsledku čoho sa splatnosť ročného poistného vzťahuje vždy k poslednej splátke poistného v danom poistnom období. Žalovaný nárok sa týka posledného poistného obdobia v trvaní od 28. februára 2021 do 28. februára 2022, v rámci ktorého malo byť ročné poistné vo výške 181,36 eura platené splátkami štvrtťoročne vo výške 45,34 eura so splatnosťou v určených termínoch. Žalobkyňa eviduje riadne plnenie záväzku žalovanej platiť poistné do 28. augusta 2021 a keďže splatnosť poslednej splátky ročného poistného v danom poistnom období bola dohodnutá v termíne 28. novembra 2021, nasledujúcim dňom sa žalovaná dostala do omeškania. Z dôvodu nezaplatenia poistného za poistné obdobie zaniklo poistenie dňa 27. decembra 2021 podľa § 9 ods. 4 zákona o PZP. Žalobkyňa ďalej s odkazom na ustanovenia § 11 ods. 11 a 12 zákona o PZP uviedla, že v danej veci nedošlo v rámci rozhodného poistného obdobia k žiadnej poistnej udalosti, z ktorej by poisťovateľovi vznikla povinnosť nahradiť škodu, preto má žalobkyňa nárok na zaplatenie poistného do okamihu zániku poistenia vo výške 60,45 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 60,45 eura od 28. decembra 2021 do zaplatenia.

11. Hlavnou otázkou, ktorú bolo potrebné v danom spore o príslušnosť riešiť, je otázka povahy sporu, teda či ide o obchodnoprávny spor alebo nie. Zo žaloby vyplýva, že ide o majetkový spor, pričom strany sporu medzi sebou uzavreli poistnú zmluvu, teda medzi nimi existuje priamy zmluvný záväzkový vzťah. Pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov na konanie v obchodnoprávných sporoch (§ 22 CSP) je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide v prípade sporu podľa druhej časti ObZ, prípadne sporu zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 ObZ považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti ObZ. O takýto prípad sa jedná aj v predmetnej veci, kde subjektami záväzkového vzťahu sú právnické osoby zapísané v obchodnom registri, teda podnikatelia v zmysle definície § 2 ods. 2 písm. a) ObZ. Zároveň je splnený aj druhý predpoklad pre posúdenie daného záväzkového vzťahu ako obchodnoprávneho v zmysle § 261 ods. 1 ObZ, keďže podnikateľská činnosť žalobkyne spočíva vo vykonávaní činnosti samostatného agenta v sektore poistenia, z čoho je zrejmé, že uzatváranie poistných zmlúv je jedným z predmetov podnikateľskej činnosti žalobkyne. Tiež v prípade žalovanej obchodnej spoločnosti možno rozumne predpokladať, že poistnú zmluvu ako držiteľ vozidla (poisťník) uzatvárala so žalobkyňou za účelom zabezpečenia svojej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že záväzkový vzťah medzi stranami sporu - podnikateľmi, ktorý tvorí základ pre žalobou uplatnený nárok, sa (k momentu jeho vzniku) týka ich podnikateľskej činnosti, čím sú splnené podmienky pre charakterizovanie tohto záväzkového vzťahu ako obchodnoprávneho podľa § 261 ods. 1 ObZ.

12. Osobitná právna úprava poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zákone o PZP nevylučuje aplikáciu všeobecnej právnej úpravy Obchodného zákonníka pre vzťahy medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti a rovnako ani subsidiárnu aplikáciu predpisov občianskeho práva (§ 1 ods. 2 ObZ) v otázkach, ktoré nie je možné riešiť podľa noriem obsiahnutých v Obchodnom zákonníku. Najvyšší súd SR v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok sp. zn. 4Obdo/84/2018 z 11. decembra 2019 (R 64/2020), podľa ktorého zákon o PZP predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis), ktorý má prednosť vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave, ktorú predstavuje Obchodný zákonník (ako lex generalis) v prípade sporu medzi poisťovňou a podnikateľským subjektom. Pokiaľ Mestský súd Bratislava III vo svojom nesúhlase s postúpením sporu poukázal na závery uznesenia sp. zn. 8Ndc/22/2023 z 24. januára 2024, Najvyšší súd SR poznamenáva, že tieto nie je možné na daný prípad aplikovať, keďže predmetom tohto sporu je zaplatenie dlžného poistného z poistnej zmluvy uzavretej medzi dvoma podnikateľskými subjektami, a nie (ako vo veci, ktorej sa týkalo označené rozhodnutie) regresný nárok poisťovateľa podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o PZP.

13. Najvyšší súd SR ďalej poukazuje na to, že pri určení súdu príslušného na konanie v obchodnoprávných sporoch (t. j. kauzálne príslušného) podľa § 22 písm. a) až písm. h) CSP (ustanovenie, ktoré upravuje až 8 kauzálne príslušných súdov) treba vychádzať z toho, do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu spadá - v konkrétnom prípade - inak všeobecne určený miestne príslušný súd. Kauzálna príslušnosť sa v týchto prípadoch spája s miestnou príslušnosťou, resp. ju nahrádza (viď obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 2Ndc/6/2019 z 30. mája 2019). Vzhľadom na uvedené nepovažoval Najvyšší súd SR za dôvodnú námietku predkladajúceho súdu, že Okresný súd Trnava

pochybil, keď spis postúpil bez toho, aby žalovaná namietala jeho (miestnu) nepríslušnosť.

14. V posudzovanom prípade ide teda o obchodnoprávny spor, na prejednanie ktorého je daná kauzálna príslušnosť súdu podľa ustanovenia § 22 CSP, a to vo väzbe na ustanovenia upravujúce miestnu príslušnosť (§ 13 v spojení s § 15 CSP), podľa ktorých ustanovení je na konanie v prvej inštancii miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ktorým v prípade, ak je žalovaným právnická osoba, sa rozumie súd, v ktorého obvode má právnická osoba svoje sídlo (§ 15 ods. 1 CSP). Žalovaná obchodná spoločnosť má (a aj v čase začatia konania mala) sídlo na adrese Košická 52A, 821 08 Bratislava, t. j. v okrese Bratislava II, ktorý okres patrí do obvodu Krajského súdu v Bratislave (keďže všetky tzv. bratislavské mestské sudy majú podľa zákona č. 371/2004 Z. z. rovnaký obvod, ktorý zároveň spadá do obvodu Krajského súdu v Bratislave).

15. Na základe vyššie uvedeného dospel Najvyšší súd SR k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Trnava nie je dôvodný, keďže na konanie v danom obchodnoprávnom spore je kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava III.

16. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.